

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

54.

KURJER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 8-го Июля — 1838 — Wilno. Piątek. 8-go Lipca.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна.

Распространились было здѣсь слухи о значительномъ якобы измѣненіи свойства Минеральныхъ соляныхъ водъ, находящихся Гродненской Губерніи и тогожъ уѣзда въ селеніи Друскеникахъ. Извѣстіе это хотя казалось выдуманнѣмъ безъ всякаго основанія, но Его Сіятельство Г. Виленскій Военный Губернаторъ и Генералъ Губернаторъ Гродненскій, Бѣлостокскій и Минскій Князь Долгоруковъ, принимая въ уваженіе сколько подобнаго рода слухи могутъ обеспокоивать пользующихся этими водами, и сколько самому заведенію могутъ быть вредны, приказавъ истребовать для опыта пробы означенныхъ водъ, употребляемыхъ въ Друскеникахъ на ванны и для питья, 27 истекшаго Іюня поручилъ Профессору Химіи Виленской Медико-Хирургической Академіи Игнатію Фонбергу разложить оныя и объ оказавшемся донести. — Слѣдствіемъ чего, какъ видно изъ рапорта Г. Фонберга отъ 2 сего Іюля, степень силы и свойства этихъ водъ нималѣйше неизмѣнились, и что столько же составныхъ веществъ и въ такомъ же количествѣ найдено въ доставленныхъ нынѣ водахъ, сколько было прежде и именно такъ, какъ изъяснено о томъ въ описаніи, напечатанномъ для всеобщаго извѣстія, подъ заглавіемъ: *Описание Друскеникскихъ Минеральныхъ водъ.*

Санктпетербургъ, 30-го Іюня.

Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ 6-й день сего Іюня, состоящій при Канцеляріи Совѣта Воспитательнаго Общества Благородныхъ двѣцъ, Коллежскій Совѣтникъ Венигель, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена Св. Анны второй степени.

— Высочайшими Именными Указами, данными Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава третьей степени, Учитель Ст. Петербургскаго Училища Ордена Св. Екатерины Титулярный Совѣтникъ Санкт-Иллеръ; Правитель Московской Конторы Адресовъ 2-го Отдѣленія Коллежскій Совѣтникъ Князь Грузинскій; Чиновникъ особыхъ порученій при Московскомъ Военномъ Генералъ-Губернаторѣ, Титулярный Совѣтникъ Верховскій и Абовскій Плацъ-Маіоръ, состоящій по Арміи Подполковникъ Эйхлеръ 2-й.

— Бригадному Командиру 3-го и 4-го военно-рабочихъ баталіоновъ, состоящему по Арміи Полковнику Шипову 2-му, въ награду отлично-усердной службы, Всемилостивѣйше пожалованы, въ вѣчное и потомственное владѣніе, тысяча пять сотъ десятинъ земли.

— Высочайшимъ Указомъ, даннымъ Придворной Конторѣ 7 сего Іюня, Комеръ-Юнкеръ Двора Его Императорскаго Величества Графъ Болеславъ Потоцкій, въ уваженіе значительныхъ пожертвованій, сдѣланныхъ имъ въ пользу учебныхъ заведеній Министерства Народнаго Просвѣщенія, Всемилостивѣйше пожалованъ въ званіе Камергера.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

WILNO.

Rozeszła się tu była wieść o znacznej jakoby zmianie przyrodzenia wód mineralnych solnych, znajdujących się w Gubernii i Powiecie Grodzieńskim, we wsi Druskienikach. Wieść ta, jakkolwiek się zdawała być wymysłem, na żadnej zasadzie nieugruntowanym; wszelako Jaśnie Oświecony Xiążę Dothorukow, Wojenny Gubernator Wileński, Jenerał-Gubernator Grodzieński, Miński i Białostocki, znając, ile pogłoski tego rodzaju przynieść mogą niespokojności udającym się do rzeczonych wód, i ile samemu zakładowi są szkodliwe, rozkazał dostarczyć sobie drogą urzędową próbki tamiecznych wód, używanych za napój i na kąpiele, i w dniu 27 miesiąca Czerwca b. r. polecił Professorowi Chemii tu-tejszej Medyko-Chirurgicznej Akademii, Ignacemu Fonbergowi, ażeby je rozebrał i o wypadkach rozbioru uwiadomił. Owoż z raportu, podanego przezeń w dniu 2 Lipca okazuje się, że stopień nasycenia wód Druskienickich zgoła się nie zmniejszył, i nie odmienił się ich rodzaj: też same bowiem części, i w takiejże ilości, znalezione zostały w wodzie terazniejszej, jakie były w latach upłynionych, i jakie w piśmie pod tytułem: *Opisanie wody mineralnej Druskienickiej*, podane zostały do wiadomości publicznej.

Sankt-Petersburg, 30-go Czerwca.

Przez Najwyższy Imienny Ukaz, do Kapituły Rosyjskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów, w dniu 6-m ter. Czerwca, zostający przy Kancellaryi Rady Towarzystwa wychowania Dam Szlachetnych, Radca Kollegialny Wenigiel Najłaskawiej mianowany Kawalerem Orderu Sw. Anny drugiego stopnia.

— Przez Najwyższe Imienne Ukazy, do Kapituły Rosyjskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów, Najłaskawiej mianowani Kawalerami Cesarzskiego i Królewskiego Orderu Sw. Stanisława trzeciego stopnia, Nauczyciel Petersburskiej szkoły Orderu Sw. Katarzyny Radca Honorowy Saint-Hiliare; Rządca Moskiewskiego Kantoru Adressow 2-go oddziału, Radzca Kollegialny Xiążę Gruzinski; Urzędnik do szczególnych poleceń przy Moskiewskim Wojennym Jenerał-Gubernatorze, Radzca Honorowy Werchowski; i Plac-Major Abovski, liczący się w Armii Podpółkownik Eichler 2-gi.

— Brygadnemu Dowódcy 3go i 4 wojskowo-roboczych batalionów, liczącemu się w Armii Półkownikowi Szypowu 2-mu, w nagrodę odznaczającej się gorliwością służby, Najłaskawiej darowano, na wieczne i dziedziczne władanie, tysiąc pięćset dziesięcin ziemi.

— Przez Najwyższy Ukaz do Kantoru Dworu, pod d. 7-m ter. Czerwca, Kamer-Junker Dworu Jego CESARSKIEJ Mości, Hrabia Bolesław Potocki, z uwagi na znaczne ofiary, uczynione przezeń na rzecz szkolnych zakładów Ministerium Narodowego Oświecenia, Najłaskawiej mianowany Szambelanem.

— Въ последнемъ (26-мъ) номерѣ Сенатскихъ Ведомостей напечатанъ Указъ Его Императорскаго Величества изъ Правительствующаго Сената (10-го Юня), о причисленіи воспитанниковъ Морскаго Кадетскаго Корпуса, окончившихъ въ ономъ полный курсъ, но по болѣзни оказавшихся неспособными къ морской службѣ и выпущенныхъ изъ Корпуса классными чинами; къ 1-му разряду гражданскихъ чиновниковъ, и о уравниеніи воспитанниковъ сего Корпуса, которые поступаютъ не во флотъ по невыдержанію экзамена, съ гражданскими чиновниками 2-го разряда.

— Его Императорское Величество, по Положенію Комитета Г. Министровъ, 24-го минувшаго Мая, Высочайше повелѣть соизволило: для облегченія ускоренія хода дѣлъ, подлежащихъ разсмотрѣнію Коммерческихъ Судовъ; дозволить жителямъ не только тѣхъ губерній, гдѣ находятся Коммерческие Суды, но и другихъ, вновь начинать въ сихъ судахъ и переносить въ оныя изъ Магистратовъ и Ратушъ заведенныя въ сихъ послѣднихъ дѣла по коммерческимъ оборотамъ, если въ условіяхъ договоровъ, между тяжущимися не было или не будетъ, на основаніи 962 ст. Св. Зак. т. XI Уставовъ Торговыхъ, уже предварительно постановлено, въ случаѣ спора, разбираться въ томъ или другомъ Коммерческомъ Судѣ, съ условіемъ, чтобы обѣ тяжущіяся стороны были согласны на разсмотрѣніе ихъ дѣлъ въ Коммерческомъ Судѣ, и о такомъ согласіи или несогласіи представляли письменные отзывы, надлежащимъ образомъ удостоверенные начальствомъ тѣхъ мѣстъ, гдѣ имѣютъ хотя временное пребываніе.

— Въ ознаменованіе особаго Высочайшаго благоволенія къ отличному подвигу благотворительности, оказанному содержателями Ст. Петербургскихъ питейныхъ сборовъ, по полученіи, въ 1834 году, извѣстія о пожарѣ, истребившемъ городъ Тулу, пожертвованіемъ въ пользу пострадавшихъ отъ оного миллионъ рублей, Всемилостивѣйше пожалованы изъ сихъ содержателей Почетныхъ Гражданъ, Коммерціи Советникъ Кузинъ и 1-й гильдіи купецъ Якунцѣвъ, согласно удостоенію Комитета Министровъ, Кавалерами Ордена Св. Владимира 4-й степени, на основаніи 2236 статьи Продолженія Свода статутовъ орденовъ.

— 21-го Юня, скончался здѣсь, въ Ст. Петербургъ, Членъ Комиссіи Прошеній, 3-го класса Семенъ Агафоновичъ Биженчъ, къ общему сожалѣнію многочисленныхъ друзей своихъ и всѣхъ имѣвшихъ случай знать его лично. (С. П.)

— Пароходъ Наслѣдникъ, шкиперъ Босъ, отправился сегодня въ Травемюнде съ 54 пассажирами, въ числѣ которыхъ находятся: Членъ Государственнаго Совѣта, Князь Друцкой-Любецкій, Генерал-Адъютантъ Графъ Ламбертъ и сынъ его, Корнетъ Кавалергардскаго полка; Сенаторъ Тайн. Сов. Баронъ Бюлеръ, Гофмейстеръ Графъ М. Вильгельмскій; Ея Прев. Г-жа Ребиндеръ; Профессоръ И. Московскаго Университета Топоровъ; Датскій Консулъ въ Малагѣ Шольцъ; Пасторы Листеръ Винельсъ и Эрнстъ, актеръ Варанго и Англ. Каб. курьеръ Р. Фенесси.

— Статья о пожарѣ близъ города Рижска, напечатанная въ № 53 Литов. Вѣстника, оказалась не совсемъ вѣрною. По официальнымъ извѣстіямъ, кромѣ слободъ Фофанской, Стрѣleckой, Пушкарской и Ямской, потеряла также и Слобода Ивановская; домовъ въ нихъ сгорѣло не 700, а 385; въ городѣ не 21 домъ, а 3 деревянныхъ дома, да разныхъ построекъ 23. (Спб. В.)

Варшава, 27-го Юня.

24-го Юня (6-го Юля), въ восемь часовъ утра, Государь Императоръ изволилъ выѣхать изъ Варшавы, къ общему сожалѣнію здѣшнихъ жителей. На каунѣ, вечеромъ, Его Императорское Величество изволило отправиться въ лагерь, и, по окончаніи маневровъ, продолжавшихся до слѣдующаго утра, предпринялъ дальнѣйшій путь.

Того же числа во второмъ часу по полудни, Его Королевское Высочество Эрцъ-Герцогъ Фердинандъ д'Эсте, также выѣхалъ изъ Варшавы.

Официальная Газета Царства Польскаго уведомляетъ: „Въ № 148 нашей газеты, упомянули, между прочимъ, о томъ, что Государь Императоръ 21 Юня (3-го Юля) удостоилъ посѣщеніемъ Своимъ здѣшній Институтъ для воспитанія дѣвицъ учрежденный; но не имѣя еще точныхъ о семъ свѣдѣній, не могли сообщить публикѣ тѣхъ подробностей, которыя сопровождали таковое посѣщеніе Его Величества.

Спѣшимъ дополнить нашу предыдущую статью: Осмотрѣвъ работы, производящіяся въ укрѣпленіяхъ форта Славnickаго, за Прагою, Государь Императоръ, сопутствуемый Генералъ-Фельдмаршаломъ, изволилъ проѣхать прямо оттуда въ Институтъ. У самаго входа Его Величество встрѣченъ былъ На-

— Въ ostatnim (26) numerze Gazety Senackiej opublikowany jest Ukaz Jego Cesarskiej Mości z Rządzącego Senatu (10-go Czerwca), o przyłączeniu uczniów Morskiego Korpusu Kadetów, którzy ukończyli w nim kurs zupełny, ale z przyczyny choroby okazali się niezdolnymi do służby morskiej, tudzież wypuszczonych z Korpusu w rangach klasycznych, do 1-go rzędu urzędników cywilnych, i o zrównaniu uczniów tego Korpusu, którzy nie wchodzą do Floty z przyczyny niezdania egzaminów, z urzędnikami cywilnymi 2-go rzędu.

— Jego Cesarska Mość, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, 24-go zeszłego Maja, Najwyżej rozkazać raczył: dla ulżenia i przyspieszenia toku spraw, nleżących rozpatrzeniu Sądów Handlowych, dozwolnić mieszkańcom, nie tylko tych Gubernij, gdzie się Sądy Handlowe znajdują, ale i innych nowo rozpoczętą w tych Sądach i przenosić do nich z Magistratów i Ratuszów rozpoczęte w tych ostatnich sprawy dotyczące się obrótów Handlowych, jeżeli w warunkach umów, między rozprawiającemi się nie było albo nie będzie, na podstawie 962 artykułu Połączenia Praw T. XI Ustaw Handlowych, poprzednio już postanowiono, w razie sporu, rozstrząsać go w tym lub owym Sądzie Handlowym, — z warunkiem, ażeby obie rozprawiające się strony były zgodne na rozpatrzenie ich spraw w Sądzie Handlowym, i o takowym zgodzeniu się albo nie zgodzeniu się, iżby przysyłały odezwy na piśmie, należytym sposobem zaświadczone przez Zwierzchność tych miejsc, gdzie mają choćby czasowe przebywanie.

— Dla oznamienowania szczególnego Najwyższego zadowolenia ku odznaczającemu się dziełu dobroczynności, okazanemu przez dzierżawców S. Petersburgskich odkupów trunkowych, po otrzymaniu, w r. 1834, wiadomości o pożarze, który zniszczył miasto Tulę, przez ofiarowanie na rzecz tych, którzy od niego ucierpieli miliona rubli, Najłaskawiej mianowani z tych dzierżawców Poczciwych Hraźdan, Radzca Handlowy Kuzin i Kupiec 1-ej gildy Jakunczykow, zgodnie z uznaniem Komitetu Ministrów, Kawalerami Orderu Sw. Włodzimierza 4-go stopnia, na podstawie 2226 art. dalszego ciągu Połączenia statutów Orderów.

— Dnia 21-go Czerwca, umarł tu w S. Petersburgu, Członek Kommissyi Prośb, 3-ej klasy Symeon Agafanowicz Biżecz, z powszechnym żalem licznych swoich przyjaciół i wszystkich, którzy mieli zrzeczność znać go osobiście. (P. P.)

— Statek parowy Następcę, Szyper Bos, wypłynął dzisiaj do Travemünde z 54 passażerami, w których liczbie znajdują się: Członek Rady Państwa, Xiążę Drucki-Lubecki, Jenerał-Adjutant Hrabia Lambert i syn jego, Chorąży półku Kawalergardow; Senator Radzca Tajny Baron Büler, Mistrz Dworu Hrabia M. Wielhorski; Pani Rehbindery; Professor Cesarskiego Moskiewskiego Uniwersytetu Toporow; Konsul Duński w Madrycie Scholz; Pastorowie Lister, Wnebls i Ernst; aktor Warango i Angielski goniec Gabinetowy R. Fanessi.

— Artykuł o pożarze blisko miasta Riazska, umieszczony w 53 m Numerze Kur. Litew. okazał się nie zupełnie prawdziwym. Według urzędowych wiadomości, oprócz słobod Fofankiej, Strzeleckiej, Puszkarskiej i Jamskiej, ucierpiała także i Słoboda Iwanowska; domów w nich spaliło się nie 700, ale 385; w mieście nie 21 domów, ale 3 domy drewniane, i różnych budowli 23. (G.S.P.)

Warszawa, 27-go Czerwca.

Dnia 24 Czarwca (6 Lipca) o godzinie 8 ej rano, Najjaśniejszy PAN, z powszechnym żalem mieszkańców Warszawy, opuścił to miasto. Wieczorem dnia poprzedzającego, Jego Cesarska Mość udał się do obozu; skąd, po ukończeniu manewrów, które się do następnego rana przeciągnęły, w dalszą puścił się drogę.

Tegoż dnia, o godzinie wpół do drugiej, z południa, Jego Królewiczowska Mość Arcy-Xiążę Ferdynand d'Este, wyjechał również z Warszawy.

— Gazeta Rządowa Królestwa Polskiego donosi: „W numerze 148-mym gazety naszej, donieśliśmy między innemi, że Jego Cesarska Mość zaszczycił odwiedzeniem Swém w dniu 21 m Czerwca (3 Lipca) r. b. Instytut Rządowy wychowania panien; wszakże nie posiadając jeszcze wówczas dokładnych o tém wiadomości, nie mogliśmy udzielić czytelnikom szczegółów, które towarzyszyły temu odwiedzeniu.

Pospieszamy zatem z uzupełnieniem poprzedniego artykułu.

Po obejrzeniu robot fortyfikacyjnych, około szanica Sliwickiego na Pradze, Najjaśniejszy PAN, w towarzystwie Jenerał-Feldmarszałka Xięcia Warszawskiego, udał się stamtąd bezpośrednio do Instytutu. Przy wchodzie, oczekiwała na przyjęcie Jego Cesarskiej

чальницею Института Г-жею Абрамовичъ и всеми преподавателями наукъ и искусствъ въ семь заведеній.

Воспитанницы находились въ это время въ приемной залѣ.

По соизволенію Его Величества одна изъ нихъ произнесла Русскіе стихи, а другія весьма удовлетворительно отвѣчали на предложенные имъ вопросы изъ Русской Исторіи. Государь Императоръ изволилъ изъявить питомицамъ благоволеніе Свое за оказанные ими успѣхи.

По окончаніи испытанія, Его Величеству представлены были рисунки и рукодѣлія воспитанницъ. Двѣ изъ нихъ: Грабовская и Сендзимиръ, поднесли Августѣйшему Посетителю портфель, вышитый дѣвками.

Отсюда Государь Императоръ изволилъ пройти въ классы и осмотрѣть дортуары, въ бель-этажѣ зданія расположенные, а между тѣмъ воспитанницы прошли въ обеденную залу. Его Величество прибывъ туда, изволилъ отвѣдать ихъ кушанья и милостиво разговаривать съ дѣвками, классными Дами и Начальницею заведенія.

Было уже 2 часа по полудни. Дѣвочки продолжали обѣдать; но лишь только Государь вышелъ изъ залы, какъ всѣ онѣ, повинувшись внушенію сердецъ своихъ, мгновенно устремились въ слѣдъ Высокому Посетителю, и проводивъ Его до самаго экипажа, приветствовали Его Величество изъявленіями дѣтской признательности своей, за Его отеческое къ нимъ вниманіе.

Начальница Института Г-жа Абрамовичъ, за оказанные юными ея питомицами успѣхи и за ревностное исполненіе другихъ, не менѣе важныхъ обязанностей, лежащихъ на ней по званію Главной Визитаторки частныхъ учебныхъ заведеній женскаго пола въ Варшавѣ, удостоилась получить отъ Его Величества бриллиантовый фермуаръ, а воспитанницы, поднесшія портфель, драгоценные подарки.

По Высочайшему соизволенію, въ Варшавскомъ Институтѣ, сверхъ опредѣленнаго числа обучающихся на счетъ казны, постоянно воспитываются будутъ 4 пансіонерки, иждивеніемъ Государя Императора.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А в с т р і я.

Вѣна, 28-го Іюня.

Императорско-Россійскій Генераль отъ Кавалеріи Графъ Виттъ прибылъ сюда изъ Одессы и отправится въ Теплицъ.

— Генераль Князь Карлъ Лихтенштейнъ будетъ приставленъ къ Его Величеству Императору Россійскому прислужнымъ Камергеромъ, во время Его пребыванія въ Австрійскихъ владѣніяхъ.

Тріестъ, 26-го Іюня.

Извѣстіе, что Англійская эскадра отплыла изъ Неаполя, и обратилась къ Мальтѣ чтобы въ случаѣ непріятельскихъ дѣйствій Мегмеду-Али съ Портою воспрепятствовать тому, совершенно подтвердилось. Письма изъ Корфу уведомляютъ о томъ слѣдующее: „Англійская эскадра отплывшая недавно въ Неаполь, печально возвратилась и приняла направленіе къ Мальтѣ, откуда немедленно отправилась въ Александрію. Извѣстно, что она уже туда прибыла и приняла столь грозное положеніе, что Мегмеду-Али трудно будетъ предпринять что либо противу Порты. Послѣ такого уведомленія, здѣсь очень стали спокойны и дѣла съ востокомъ производятся обыкновеннымъ своимъ порядкомъ.“ (G.C.)

Д а н і я.

Копенгагенъ, 2-го Іюля.

Вчера въ 3 часа по полудни, Е. Вел. Король, верхомъ въ сопровожденіи Короля Принцевъ съ многочисленною свитою Датскихъ, Русскихъ и другихъ офицеровъ, дѣлалъ всѣмъ войскамъ главный смотръ. Ея Вел. Королева и всѣ Принцессы слѣдовали въ экипажѣ. Августѣйшія и высокія особы, протѣхавъ линію войскъ, отправились въ устроенный на сѣверномъ полѣ Королевъ, наметъ, гдѣ всѣ войска проходили въ парадѣ, послѣ чего произведенъ маневръ. Когда войска вошли въ городъ, Король приказалъ всѣмъ проходить предъ Христіанбургскимъ замкомъ, гдѣ августѣйшія особы стояли на замковой площади, а Его Императорское Высочество Великій Князь Наслѣдникъ Русскаго престола, который по болѣзни не могъ находиться въ полѣ на ревю, смотрѣлъ изъ оконъ замка. Потомъ Король со всѣми Принцами отправился въ замокъ, гдѣ посѣтилъ Великаго Князя. Прекрасный видъ войскъ и ловкость съ какою исполнены маневры, заслужили общее одобреніе.

— Третьяго дня по полудни Императорско-Россійскій пароходъ *Геркулесъ*, оставивъ дѣшную рейду и отправился въ путь къ югу. (A.P.S.Z.)

Мошці Пржеłożона Институту, Pani Abramowicz, łącznie ze wszystkimi nauczycielami umiejętności i sztuk nadobnych w tymże Instytucie.

Uczennice znajdowały się w tej chwili w sali bawialnej. W skutek otrzymanego od Najjaśniejszego Pana zezwolenia, jedna z pomiędzy tychże deklamowała poezję w języku Rosyjskim, drugie zaś nader trafnie odpowiadały na czynione im pytania z historyi Rosyjskiej. — Jego Cesarska Mość raczył oświadczyć uczniom zadowolenie Swe, z powodu okazanych przez nie postępów.

Po ukończeniu tego examinu, przedstawione były Najjaśniejszemu Panu rysunki i prace wychowania; dwie zaś z pomiędzy nich, Panny: Grabowska i Sędzimir, złożyły Dostojnemu Gościowi pugilares, ręką panien wyhaftowany.

Stamtąd Jego Cesarska Mość raczył przejść do klass i obejrzeć sale sypialne, na pierwszym piętrze umieszczone; uczennice zaś tymczasem przeszły do sali stołowej. — Przybywszy tamże Najjaśniejszy Pan, raczył kosztować potraw, i najtęskawiej rozmawiał z pensyonerkami, ochmistrzyniami i główną Przełożoną Instytutu.

Była już godzina druga z południa; uczennice ciągle były przy stole; lecz zaledwie Jego Cesarska Mość wyszedł z sali, wszystkie, idąc za popędem serca swego, w mgnieniu oka wybiegły za Dostojnym Gościem i towarzysząc Mu aż do pojazdu, żegnały Go wyrażeniem swej dziecinnej wdzięczności za okazane im ojcowskie względy.

Przełożona Instytutu Pani Abramowicz, tak z powodu postępów okazanych przez jej uczennice, jak niemniej w skutek gorliwego wypełnienia innych równie ważnych Główniej Wizytatorki Instytutów prywatnych pięci żeńskiej w Warszawie, miała zaszczyt otrzymać od Jego Cesarskiej Mości w darze brylantowy fermuar: uczennice zaś, które podały Mu pugilares, uzyskały kosztowne podarunki.

W skutek Najwyższego rozkazu, oprócz wychowanie na koszeie skarbowym w Instytucie Warszawskim zostających, mają się nadto w tymże ciągle kształcić cztery pensyonerki, na koszeie Jego Cesarskiej Mości.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A u s t r i a.

Wiedeń, 28-go Czerwca.

Cesarsko-Rossyjski Jenerał jazdy Hr. Witt, przybył tu z Odessy, udając się do Cieplie.

— Do pełnienia obowiązków Szambelana służbowego przy Najjaśniejszym Cesarzu Wszech Rossyj, podczas pobytu tego Monarchy w Państwie Austriackim, został już przeznaczony Xiążę Karol Lichtenstein.

Tryest, 26-go Czerwca.

Potwierdziła się wiadomość, że angielska eska-dra wypłynęła z Neapolu i obróciła się ku Malcie, ażeby w razie nieprzyjacielskiej kolidy między Portą a Vice Królem Egiptu, działać dla przeszkodzenia tejże. Listy z Korfu donoszą o tém, co następuje: „Eskadra angielska, która popłynęła nie dawno do Neapolu, zwróciła się raptownie i wzięła kierunek ku Malcie, a stamtąd popłynęła śpiesznie do Alexandryi. Wiadomo, że już tam zawinęła i zajęła nakazujące poszanowanie stanowisko, przez co trudno będzie Mehmedowi-Alemu, aby mógł przeciwko Porcie wystąpić. Z powodu tego doniesienia, uspokojono się tu, a następnie odbywają się interesy ze Wschodem, drogą zwyczajną i bez przeszkody.“ (G.C.)

D a n i a.

Kopenhaga, 2-go Lipca.

Wczora o godz. 3-iej po południu Król Jmć kon-no, przeprowadzany przez Xiążąt z licznym orszakiem Duńskich, Rossyjskich i innych obecnych Oficerów, odbywał przegląd jeneralny wszystkich wojsk. Królowa Jej Mość i wszystkie Xiężniczki jechały w pojazdach. Gdy Najjaśniejsze i Wysokie Osoby przejechały linią wojsk, udały się do namiotu Królewskiego, urządzanego na polu północnem (Norderfelde), gdzie wszystkie wojska przeciągnęły w paradem marszu; po czém wykonane zostały obróty. Gdy wojska weszły do miasta, Król rozkazał przeciągać wszystkim, przed zamkiem Christian-burgskim, Wysokie osoby stanęły na placu Zamkow-skim, a Jego Cesarska Wysokość Wielki Xiążę Ros-syjski Nastezca Tronu, który z przyczyny słabości nie mógł być obecny na polu w czasie przeglądu, przypa-trzywał się z okien zamku. Potem Król ze wszystkimi Xiążętami udał się do zamku, gdzie odwiedził Wiel-kiego Xięcia. Piękna postawa wojsk i dokładność z jaką wykonane były manewry, wzbudziły powszechnę podziwienie i pochwałę.

— Wczora po południu Cesarsko-Rossyjski paro-chod *Herkules*, opuścił tutejszą rejdę udając się, na po-łudnie. (A.P.S.Z.)

Г е р м а н і я.
Гамбургъ, 5-го Юля.

Слышно, что Его Императорское Высочество Великий Князь Наслѣдникъ завтра прибудетъ въ Любекъ и немедленно отправится въ путь сюда. По дороге заѣдетъ въ Олделслоэ на завтракъ и для осмотра соляныхъ заводовъ. Для сего проѣзда на всемъ пути заготовлено 224 лошади.

Ганноверъ, 2-го Юля.

На дняхъ ожидаютъ прибытія сюда Государя Цесаревича Наслѣдника Всероссійскаго Престола. Его Высочество остановится въ дворцѣ Геренгаузенъ (*Herrenhausen*); для свиты же приготовлено помѣщеніе въ Фюрстенгофѣ. Въ это время придутъ сюда также Герцогъ Брауншвейгскій и Принцъ Вильгельмъ Пруссійскій (сынъ Короля). Для помѣщенія высокихъ гостей назначены, Королевскій замокъ Фюрстенгофъ и дворецъ въ Георгіевскомъ саду. Въ Геренгаузенѣ, въ оранжереи, устроиваютъ театр, на коемъ будутъ представленія во время пребыванія здѣсь иностранныхъ принцевъ. (A.P.S.Z.)

Ф р а н ц і я.
Парижъ, 1-го Юля.

Мониторъ опубликовалъ сегодня законъ, по коему продолжается до конца будущаго года постановленіе въ отношеніи политическихъ выходцевъ.

— Белгійская Королева 7 ч. сюда прибудетъ. Для сего отправлены уже нужныя повелѣнія въ Реймсъ. 2-го Юля.

Прошлую ночь получены депеши изъ Брюсселя, въ слѣдствіе коихъ, Президентъ Совѣта, сегодня утромъ въ 6 часовъ приглашенъ къ Королю въ Нелли.

— Палата Перовъ въ сегодняшнемъ своемъ засѣданіи, кромѣ многихъ законовъ о мѣстныхъ дѣлахъ, приняла также постановленіе, назначающее 200,000 фр. для Юльскихъ празднествъ.

— Министръ Внутреннихъ Дѣлъ издалъ циркуляръ ко всемъ Префектамъ, въ которомъ требуетъ донесенія о поведеніи политическихъ преступниковъ получившихъ амнистію, которые живутъ въ Департаментахъ. Полагаютъ, что Министерство имѣетъ намѣреніе издать общую амнистію при разрѣшеніи отъ бремени Герцогини Орлеанской.

— Изъ Лондона уведомляютъ, что Королева Викторія пожаловала Маршалу Султу орденъ Вильгельма III.

— Англійская эскадра 28 ч. пр. м. прибыла на Тулонскую рейду. Она состоитъ изъ 4 линійныхъ кораблей, одной корветы, одного брига и парохода.

— При дворѣ занимаются теперь предположеніями, касательно торжественныхъ обрядовъ которые будутъ въ концѣ текущаго мѣсяца, по случаю разрѣшенія отъ бремени Герцогини Орлеанской. Нѣкоторые полагаютъ, что еще не опредѣлено число пушечныхъ выстрѣловъ, коими возвѣстятъ о семъ радостномъ событіи; другіе же утверждаютъ, что въ этомъ случаѣ будутъ согласоваться съ прежними распоряженіями Императора Наполеона, и что будетъ сдѣлано 101 выстрѣлъ, если родится сынъ, а 21 въ случаѣ рожденія дочери. Предполагаютъ даже отсрочить Юльскія празднества, чтобы торжествовать оныя въ одно время съ столь важнымъ для Королевской фамиліи событіемъ.

— Изъ Бордо пишутъ, что близъ сего города, въ Кадилакѣ, шель градъ необыкновенной величины. Одна изъ найденныхъ градинъ вѣсила семь фунтовъ. Въ общинѣ Флоріакѣ, шель градъ величиною съ куриное яйцо, коимъ пребиты лошади ѣдущаго туда дилижанса (?). (A.P.S.Z.)

А н г л і я.
Лондонъ, 29-го Юня.

Въ дополненіе сообщенныхъ о коронаціи Англійской Королевы свѣденій, присовокупляютъ слѣдующее: Никогда еще не было въ Лондонѣ такого стеченія народа, какъ въ этотъ день. Кромѣ многочисленнаго толпы прибыли сюда по желѣзнымъ дорогамъ изъ провинцій, такъ, что въ одинъ день число прѣхавшихъ доходило до тысячи. Трудно отгадать, гдѣ эта масса прибывшихъ людей могла найти пристанище, если принять въ соображеніе, что въ послѣдніе дни платили за одну кровать неизмѣнную цѣну, и что не только всѣ окна и галереи, устроенныя на улицахъ, коими проходило церемоніальное шествіе, были за нѣсколько дней впередъ наняты, но даже кровли домовъ давно уже имѣли своихъ заказчиковъ. Многіе провели ночь съ 27 на 28 на улицѣ, дабы не лишиться нанятаго ими мѣста. Притомъ погода была непостоянная: 28 числа до 9 часовъ шель такой проливной дождь, что ни подъ крышею, ни подъ зонтикомъ, не было возможности остаться непромоchen-

Н и е м ц ы.
Гамбургъ, 5-го Липца.

Слыша, что Его Цесарска Высочество WIELKI XIAŻE NASTĘPCA Rosyjski, jutro ma przybyć do Lubeki i uda się ztamtąd tu niezwłocznie, zajędzie po drodze do Oldelsloe, dla śniadania i obejrzenie tam kopalni solnych. W tym celu na całej drodze zamówiono 224 koni zapasowych.

Hannover, 2-go Lipca.

Spodziewamy się w tych dniach przybycia Cesarzowicza NASTĘPCY Tronu Rosyjskiego, który zajmie mieszkanie w pałacu Herrenhausen; dla jego zaś orszaku przygotowane są pokoje w Fürstenhofie. W tymże samym czasie przybędą: XIAŻĘ Brunświcki i XIAŻĘ Wilhelm Pruski (syn Królewski). Na przyjęcie tych znakomych gości przeznaczono Fürstenhoff, Królewski zamek i pałac w ogrodzie Jerzego. W szklarni w Herrenhausen robią teatr, na którym będą dawane widowiska podczas obecności zagranicznych XIAŻĄT.

(A.P.S.Z.)

FRANCYA.
Paryż, dnia 1 Lipca.

Monitor ogłosił dzisiaj prawo, przez które przedłuża się postanowienie, względem wychodniów politycznych, do końca przyszłego roku.

— Królowa Belgów d. 7 ma tu przybyć. Wysłano już potrzebne rozkazy do Rheims.

Dnia 2-go.

Przeszłej nocy, otrzymano depesze z Bruxelli, skutkiem których, Prezydent Rady już dzisiaj rano o godz. 6 powołany został do Neuilly do Króla.

— Izba Parów na dzisiejszem swém posiedzeniu, oprócz wielu praw miejscowego interesu, przyjęła projekt, względem wyznaczenia summy 200,000 fr. na uroczystości Lipoowe.

— Minister Spraw Wewnętrznych wydał okólnik do wszystkich Prefektów, przez który żąda doniesienia o prowadzeniu się politycznych amnetyowanych, którzy mieszkają po Departamentach. Domyślają się, że Ministerium ma zamiar z okoliczności rozwiązania Xiężny Orleańskiej, nową wydać amnetyą.

— Dowiadujemy się z Londynu, że Królowa Wiktorya, udzieliła Marszałkowi Soult Order Wilhelma III.

— Eskadra Angielska d. 28 z. m. zarzuciła kotwicę na rejdzie Tulonskiej. Składa się ona ze 4 okrętów liniowych, jednej korwety, jednego brygu i statku parowego.

— Udworu, zajmują się teraz projektami, co do obzędów i uroczystości, mających nastąpić, z powodu rozwiązania Xiężnej Orleans przy końcu b. m. Jedni sądzą, że jeszcze nie jest oznaczona ilość wystrzałów działowych, które tę radośną wiadomość obwieścić mają, inni zaś utrzymują, że wznowione będą rozporządzenia Cesarza Napoleona, to jest: że ma być danych 101 wystrzałów, jeżeli się urodzi dzieść płci męskiej, a 21 przy urodzeniu córki. Nawet, jest zamiarem odłożyć uroczystości lipoowe i połączyć je z tym, nader ważnym, obchodem w Królewskiej rodzinie.

— Donoszą z Bordeaux, że w bliskości tego miasta w Cadillac padał grad nadzwyczajnej wielkości; znaleziono jedną sztukę ważącą siedm funtów. W gminie Floriac padał grad wielkości kurzego jaja, i pozabijał konie wiozące dyliżans do tego miejsca (?). (A.P.S.Z.)

ANGLIA.
Londyn, dnia 29-go Czerwca.

Do opisanych już szczegółów koronacyi Królowej, dodać należy następujące: Nigdy jeszcze nie widziano w Londynie tylu zgromadzonych ludzi, ile w tym dniu. Oprócz olbrzymiej ludności stolicy, corok się jeszcze pomnażającej, przybyły tłumy z prowincyj, kolejami żelaznemi, tak, iż w jednym dniu 60,000 podróżnych naliczono. Gdzieby ci podróżni znaleźli przytułek, odgadnąć trudno, pomnąc, że za łóżko w tych dniach ostatnich płacono na wagę złota, i nie tylko wszystkie okna i galerye, wystawione na ulicach, któredy miał orszak przechodzić, od kilku dni wynajęte, ale nawet dachy od dawnego czasu zamówione zostały. Wiele osób przepędziło noc z 27 na 28 na ulicy, nie chcąc postradać najętego miejsca. Do tego trzeba dodać niestałość pogody: bo w dniu 28, do godziny 9-tej tak rzęsiły deszcz padał, że ani dachy, ani parasole, nie mogły zabezpieczyć od zupełnego przemoknięcia. Dopiero około 10-tej, kiedy miała wyjeżdżać Królowa, wyjaśniło się powietrze; lecz zaraz po dokonanym obrzędzie koronacyjnym, znowu oblokło się chmurami. W

нимъ. Едва въ 10 часу, когда Королева готова была къ выѣзду, солнце прояснѣло; но вскорѣ по совершеніи обряда коронованія, вновь покрылось тучами. Въ Вестминстерскомъ Аббатствѣ сіяніе солнца произвело восхитительный видъ; всѣ лучи онаго падали чрезъ куполь на то мѣсто, гдѣ Королева на колѣнахъ приносила ко Всевышнему благодарственный моленіи. Всѣ же прочія части храма погружены были въ тѣни. Во время принесенія Королевы по здравленія, 83-лѣтній Лордъ Ролле, по причинѣ жара и по преклоннымъ лѣтамъ, упалъ у подножія престола и покотился по ступенямъ онаго. Сначала всѣ присутствующіе испугались и нѣкоторые вскрикнули, но вскорѣ обрадовались, увидя, что достопочтенный Лордъ всталъ невредимъ. Королева сошла съ престола для изъясненія престарѣлому Лорду своего сожалѣнія по сему случаю. Ея Величество, во все продолженіе обряда коронаціи, сохранила съ величіемъ и достоинствомъ непоколебимое спокойствіе. Въ двухъ только случаяхъ замѣтно было сильное волненіе Ея Величества, а именно: когда войдя въ церковь, долго молилась на колѣнахъ, а также въ то время, когда Архіепископъ возложилъ на главу Ея Величества корону.

— Вчера городъ освѣщенъ былъ великолѣпно, но не такъ повсемѣстно, какъ во время коронаціи Георга IV. Занимательный былъ видъ дворца *Mivart*, состоящаго изъ четырехъ огромныхъ зданій, въ которыхъ помѣщаются: Принцъ Осунъ, Испанскій чрезвычайный посланникъ Маркизь Мирафлоресъ, Пруссійскій чрезвычайный посланникъ Князь Путбусъ, и Герцогъ Каруанскій. Весь этотъ дворецъ пылалъ множествомъ огней, изображавшихъ звѣзды и солнце. Въ срединѣ помѣщена была надпись: *Victoria*. Съ одной стороны дворца, отъ улицы *Brook*, находился Испанскій гербъ съ короною, увѣнчанною четырьмя лавровыми вѣтвями, и украшенный съ каждой стороны звѣздою. — Отъ улицы *Davis*, надъ Пруссіимъ гербомъ сіяла звѣзда, по обѣимъ сторонамъ коей находились черныя орлы, съ буквами *F. W. R.*; орлы сѣи освѣщены были лавровыми вѣтками. Все это освѣщено было весьма яркимъ газомъ. На домѣ Россійскаго посольства виднѣя былъ большой орелъ съ распростертыми крыльями, сдѣланный изъ белыхъ лампъ; въ когтяхъ его была съ одной стороны миртовая вѣтвь, а съ другой лилія; по обѣимъ же сторонамъ орла сіиди въ лавровомъ вѣнкѣ буквы *V. R.* На домѣ Графа Себастьяни былъ транспарантъ вышиною въ 33, а шириною въ 26 футовъ. Въ срединѣ онаго изображенъ былъ щитъ въ желтомъ полѣ съ багряною опушкою, на коемъ былъ вензель Лудвика Филиппа, вокругъ коего слова, „*honneur et patrie*“. По обѣимъ сторонамъ щита изображались знамена и прочія военныя украшенія. Въ верху транспаранта находилась жемчужная надпись: *Victoria Regina*. Весьма богато освѣщенъ былъ домъ Австрійскаго чрезвычайнаго посланника, Князя Шварценберга: тутъ были короны и гербы Англійскіе и Австрійскіе, освѣщенные масляными и пальмовыми вѣтвями, а также пирамиды и пальмовыя деревья, прекрасно расположенныя.

— Корона вышней Королевы сдѣлана съ большимъ вкусомъ, нежели короны Георга IV-го и Вильяма IV-го, которые теперь разобраны. Всю она только въ три фунта. Последняя, которая для Королевы слишкомъ велика, вѣсила семь фунтовъ. Новая корона состоитъ изъ серебрянаго вѣнца, осыпаннаго драгоценными камнями. Спереди находится брилліантовый шаръ, а на верху онаго мальтійскій крестъ, съ дорогимъ сафиромъ по срединѣ; вѣнецъ украшенъ мальтійскими крестами и лиліями. Крестъ укрѣпленъ на большомъ, сердцеобразномъ рубинѣ, который некогда носилъ *Черный Принцъ*. Сверхъ того корона украшена множествомъ брилліантовъ, изумрудовъ, рубиновъ, и жемчуга. Внутренняя часть короны подбита бархатомъ темно-алого цвѣта съ голубымъ отливомъ, и опушена горностаемъ. Прекрасная сія корона, равно какъ и малыя короны, для Королевской фамиліи, мурносница, ложка, скипетръ, жезлъ литаго золота и другія нужныя для коронаціи драгоценности и сосуды, работы Рундени и Бриджа.

— Въ сегоднѣшнихъ газетахъ помѣщено подробное описаніе брилліантовъ и жемчуга, находящихся въ коронѣ Англійской Королевы. На вѣнцѣ находится 22 алмаза, изъ коихъ два стоятъ 2,000, а остальные по 1,500 ф. ст.; изъ числа ихъ два въ срединѣ окружены 54 малыми алмазами, стоящими вмѣстѣ 100 ф. ст.; пять крестовъ, находящихся на коронѣ и сдѣланныхъ изъ 25 алмазовъ, цѣнать въ 12,000 ф. ст.; четыре алмаза оправленные на верхахъ крестовъ 40,000; 12 алмазовъ въ лиліяхъ 10,000, и 18 меньшихъ 2,000 ф. ст.

опактвие Westminsterskiem blask słońca czarowny sprawił widok, kiedy wszystkie jego promienie wpadły przez kopułę w to tylko miejsce, na którym Królowa klęcząc składała Wszechmocnemu dzięki. Wszystkie zaś inne części kościoła pogrążone były w cieniu. Przy składaniu hołdu Królowej, 83-letni Lord Rolle, z powodu gorącej i podeszłego wieku, upadł u podnóżka tronu i stoczył się po jego stopniach. Przestraszeni ogarnęli wszystkich obecnych i usłyszano krzyki przeraźliwe, które się zamieniły w najżywszą radość, gdy poważny Lord podniósł się bez szwanku, a Królowa zstąpiła z tronu, dla okazania sędziwemu parowi swojego współczucia. Królowa, przy całym obrzędzie okazała powagę i godność; a spokojność ani na chwilę ją nie opuściła. Dwa razy tylko ujrano mocne jej wzruszenie, gdy wchodziła i długo na klęczkach o pomoc Najwyższego błagała, i w chwili, gdy jej Arcy-Biskup wkładał koronę na głowę.

— Oświecenia wczorajsze było nader wspaniałe, ale nie tak powszechne, jak podczas koronacji Jerzego IV. Uroczy widok przedstawiał pałac *Mivart*, złożony z czterech wielkich budowli, w których mieszkają: Xiążę Osun, hiszpański nadzwyczajny Posel Marg. Miraflores, Pruski Posel nadzwyczajny Xiążę Putbus i Xiążę Kapui. Cały ten gmach jaśniał masą światła, złożonych ze słońc i gwiazd. W pośrodku umieszczono napis *Victoria*. Po jednej stronie pałacu, od ulicy *Brook*, umieszczono herb Hiszpanii, mający koronę uwienioną czterema gałązkami wawrzynu i po każdej stronie gwiazdę; od ulicy *Davis*, nad herbem pruskim świeciła gwiazda, mająca po obu stronach czarne orły, z głóskami *F. W. R.*; orły były otoczone dwiema gałązkami wawrzynu. Wszystko zaś było oświecone bardzo jasnym gazem. Na pałacu Poselstwa Rosyjskiego widziano Wielkiego Orła z rozpostartymi skrzydłami, utworzonego z białych lamp; trzymał on w jednej szponie gałązkę mirtu, a w drugiej lilią; po obu stronach orła jaśniały głóski *V. R.* otoczone wawrzynem. Pałac Hr. Sebastiani, ubrany był w przezroczę, mające 33 stop wysokości, a 26 szerokości. W śródku tegoż była tarcza na złotém tle, z purpurową obwódką, na której była cyfra Ludwika Filipa, otoczona słowami *Honneur et Patrie*; chorągwie i inne wojenne ozdoby wypełniały pola, po prawej i lewej stronie. U góry przezroczę czytano perłowy napis *Victoria Regina*. Bardzo bogato był oświecony pałac austriackiego nadzwyczajnego posła, Xięcia Schwarzenberga: były tam korony i herby angielskie i austriackie, otoczone gałązkami oliwnymi i palmowymi, tudzież piramidy i drzewa palmowe, w pięknym ustawione szyku.

— Korona teraźniejszej Królowej jest daleko gustowniejszą, niż korony Jerzego IV i Wilhelma IV, które są rozebrane; waży tylko funtów trzy, kiedy ostatnia, zawiązka dla Królowej, ważyła siedm funtów. Nowa ta korona składa się ze srebrnej obręczy, pokrytej drogiemi kamieniami i mającej z przodowej strony kulę brylantową, na której spoczywa krzyż maltański, wierzód którego znajduje się drogocny szafir; sama zaś obręcz ozdobiona jest gęsto krzyżami maltańskimi i liliami. Pod krzyżem umieszczono wielki rubin w kształcie serca, poszonym niegdyś przez *Czarnego Xięcia*. Prócz tego znajduje się wielka liczba dyamentów, szmaragdów, rubinów i pereł. Wnętrze korony jest z axamitu ciemno-purpurowego, mieniącego się w błękit, opasane dokola gronostajami. Całość przedstawia czarujący widok. Korona ta, również jak i małе korony dla Królewskiej rodziny, naczynie do namaszczenia, tyżka, berło, laska z lanego złota, i inne potrzebne do koronacji klejnoty i narzędzia, wypracowane są przez PP. Runden i Bridge.

— Dzienniki dzisiejsze umieszczają dokładny spis brylantów i pereł, osadzonych w koronie Królowej. Na obręczy znajduje się 22 dyamentów, z których dwa po 2,000, a reszta po 1,500 funt. szter. mają wartości; dwa śródkowe, otoczone są 54 małymi dyamentami, razem 100 fun. wartującymi; pięć znajdujących się w koronie krzyżów, składających się z 25 dyamentów, łącznie są cenione 12,000 funt.; cztery dyamenty, osadzone na szczycie krzyżów, 40,000 fun.; 12 dyamentów w liliach 10,000 fun.; 18 mniejszych 2,000 fun.

— Вчера въ придворной газетѣ помѣщено слѣдующее официальное извѣстіе о блокадѣ гавани Буэнос-Айреса: „Получена Министерствомъ Иностранныхъ Дѣлъ депеша изъ Буэнос-Айреса, отъ Королевскаго посланника Г-на Мандевиля, въ коей онъ доноситъ, что начальникъ флотилій, при берегахъ Бразиліи и въ южномъ океанѣ крейсирующихъ, Контръ-Адмиралъ Ле Бланъ, объявилъ Буэносъ-Айрескую гавань и рѣки Аргентинской республики, состоящими въ блокадѣ. Хотя блокада и продолжится до того времени, пока требованія Французовъ не будутъ удовлетворены, но до 10 Мая позволено кораблямъ свободный входъ въ гавань и выходъ изъ оной; послѣ же 10 числа, корабли не будутъ пропущены ни въ гавань ни обратно. Впрочемъ Англійскимъ почтовымъ судамъ позволено провозить письма изъ Рио-Жанейро, если командующіе оними обяжутся честнымъ словомъ не провозить товаровъ.

— По извѣстіямъ полученнымъ изъ Гаванны, отъ 14 с. м. Французская эскадра, овладѣла уже Мексиканскимъ замкомъ Санъ Жуанъ де Уллоа. (Извѣстіе это получено и въ Парижѣ).

30-го Іюня.

Королева прогуливалась вчера въ открытомъ экипажѣ съ Герцогиней Кентскою и Принцемъ Саксенъ-Кобургскимъ; потомъ принимала прѣхавшую съ визитомъ вдовствующую Королеву. Вечеромъ былъ у Ея Величества, въ новомъ дворцѣ, обѣдненный столъ, къ которому приглашены были: Герцогъ Немурскій, Маршалъ Сульта со свитою своею, гр. Себастьяни и Князь Палмелла, съ ихъ супругами, а также Князь де Линь и Маркизь Мирафлоресъ.

— Герцогъ Веллингтонъ, по случаю бывшаго у него третьяго дня бала, великолично украсилъ домъ свой въ Апсейгаузѣ. Лѣстница была прекрасно освѣщена. Галерея, вмѣщающая въ себя произведенія искусства, обращена была въ танцевальную залу; канделябры стояли на мраморныхъ пьедесталахъ. Сверхъ того, отведено было для гостей пять другихъ залъ, изъ коихъ въ одной видны были статуи: бронзовая, Маршала Массены, и мраморная, Герцога Беркского. Въ одной комнатѣ съ малиновыми обоями, висѣли портреты сподвижниковъ Герцога Веллингтона и нѣкоторыхъ Монарховъ, а именно: Императора Александра, Короля Прусскаго, Георга IV въ костюмѣ горцевъ, Наполеона, Карла X и Людовика XVIII. Въ числѣ приглашенныхъ на этотъ балъ особъ, кромѣ Королевской фамиліи, Герцога Немурскаго и Принца Гольштейнъ-Глюксбургскаго, и кромѣ иностранныхъ посланниковъ, находилось 7 Князей, 2 Княгини, 11 Герцоговъ, 6 Герцогинь, 17 Маркизовъ, 8 Маркизь, 28 Графовъ и 26 Графинь.

— Первый Секретарь Графа Дургамъ, Г-нъ Шарль Буллеръ, уведомилъ 31 Мая всѣхъ членовъ законодательнаго совѣта Нижней-Канады; о закрытіи, по повелѣнію Генераль-Губернатора, помянутого совѣта, послѣдовавшему не по поводу какого-либо неблаговоленія къ совѣту, но по уваженію, что по прѣоставленіи на нѣкоторое время устава этого края, управленіе оного должно дѣйствовать независимо отъ всѣхъ партій и лицъ, при совершенномъ устраниеніи всѣхъ прежнихъ съ ними сношеній. (О.Г.Ц.П.)

Б е л г і я.

Брюссель, 1-го Іюля.

Король и Королева отправились сегодня съ дѣтьми въ замокъ Арденъ, откуда на этой недѣлѣ поѣдутъ прямо въ Парижъ. Король будетъ обратно около 20 с. м., а Королева съ молодыми привазами останется въ Парижѣ до времени окончанія Іюльскихъ празднествъ. (О.Г.Ц.П.)

Е г и п е т ь.

Смирнскій Журналъ уведомляетъ изъ Александріи отъ 6 Іюня, что Мегмедъ Али объявилъ находящимся тамъ Консуламъ Европейскихъ Державъ, что интересъ его политики а можетъ быть и собственная безопасность принуждаютъ его рѣшительно противустать Портѣ и что онъ воспользуется первымъ обстоятельствомъ, чтобы совершенно объявить себя независимымъ. Консулы этимъ неожиданнымъ уведомленіемъ, неменѣе приведены въ изумленіе, и отвѣчали, что они будутъ испрашивать у своихъ дворовъ подробнѣйшихъ инструкцій. Между тѣмъ Консулы тотчасъ сдѣлали Вице-Королю убѣдительныя представленія въ отношеніи безразсудности и слѣдствій настоящаго его поступка и употребили всѣ средства, чтобы его отъ того отклонить и будто представленія ихъ имѣли такой успѣхъ, что Мегмедъ Али опять велѣлъ возвратитъ въ портъ военные корабли назначенные уже къ отплытію. Это противное распоряженіе, тѣмъ болѣе было поразительно, что оно издано въ то время, когда уже весь Египетскій флотъ готовъ былъ выйти изъ порта.

— Газета дворская з дня 22 zawiera urzędowe za-wiadenie o blokadzie portu Buenos-Ayres: Nadeszła depesza od Królewskiego Posła z Buenos Ayres P. Mandeville, do Ministra Spraw Zagranicznych, w której ten-że donosi, że Kontr-Admirał Le-Blanc, dowódca siły morskiej Króla Francuzów przy wybrzeżach brazylijskich i na morzu południowym, ogłosił za będące w ścisłym stanie blokady port Buenos-Ayres i rzeki rzeczypospolitej Argentynskiej. Lubo ten stan dotąd trwać będzie, póki rzeczpospolita nie załatwi zażaleń, które go spowodowały, jednak dozwołonem jest okrętom odpływać do 10 Maja. Później żaden okręt nie będzie, ani wpuszczony, ani wypuszczony. Wolno jednak będzie angielskim pocztowym statkom przywozić listy z Rio-Janeiro, jeżeli ich dowódzcy zapewnią słowem honoru, że nie przewożą towarów zakazanych.

— Podług wiadomości, odebranych z Hawanny pod dniem 14 b. m. eskadra francuzka zdobyć miała twierdzę Meksykańską St. Juan de Ulloa. (Wiadomość ta rozszła się podobnie i w Paryżu).

Dnia 30.

Królowa przejeżdżała się wczora w otwartym po-wozie z Xięzną Kent i Xięciem Sasko-Koburskim; następnie przyjmowała odwiedziny Królowej-wdowy, a wieczorem dawała obiad w nowym pałacu, na którym znajdowali się: Xiążę Nemours, Marszałek Soult ze swoim orszakiem, Hr. Sebastiani i Xiążę Palmella z małżonkami, Xiążę de Ligne i Marg. Miraflores.

— Xiążę Wellington kazał najświetniej ozdobić pokoje w Apsejhouse na bal, który dawał przedwczora. Schody były nader ozdobnie oświecone. Galerya, zawierająca przedmioty sztuk pięknych, przeznaczona była na salę tańców; świeczniki stały na marmurowych podstawach. Prócz tego, było otwartych dla gości pięć innych sal; w jednej z tychże uważano posąg brązowy Marszałka Masseny, i marmurowy Xięcia York. W jednym pokoju, karmazynowo obitym, wisiały wizerunki towarzyszy broni Xięcia i kilku Pannujących, jakoto: Cesarza Alexandra, Króla Pruskiego, Jerzego IV w stroju góralskim, Napoleona, Karola X i Ludwika XVIII. Pomiedzy zaproszonymi osobami, znajdowało się, prócz Członków Królewskiej rodziny, Xięcia Nemours, Xięcia Holsztyńsko-Glücksburskiego, i zagranicznych postów, 7 Xiążąt, 2 Xiężne, 11 Xiążąt i 6 Xiężn z tytułem *duc*, 17 Margrabiów, 8 Margrabin, 28 Hrabów i 26 Hrabini.

— P. Charles Buller, pierwszy Sekretarz Hr. Durham, obwieścił w dniu 31 Maja członków Rady prawodawczej Niższej-Kanady, że Jenerał-Gubernator rozwiązuje pomienioną radę, nie z powodu jakiegokolwiek do niej niechęci, bo zupełnie jest zadowolony z pełnionych przez nią obowiązków, lecz z uwagi, że przy zawieszeniu chwilowem statutow tej prowincyi, administracya musi działać niezawisłe od wszystkich stronnicstw i osób, i w zupełnem usunięciu się od dawniejszych z niemi stosunków. (G.R.K.P.)

B e l g i a.

Bruxella, 1 Lipca.

Oboje Królestwo odjechali dziś z dziećmi do zamku Ardenes, zkąd przy końcu tego tygodnia udadzą się prosto do Paryża. Król wróci tu około 20 b. m., Królowa zaś z młodemi Xiążętami zabawi w Paryżu aż do ukończenia uroczystości lipcowych. (G.R.K.P.)

E g i p t.

Dziennik Smirneński donosi z Alexandryi pod 6 Czerwca, że Mehmed Ali oświadczyć miał rezydującym tam konsulom Mocarstw Europejskich, że on teraz dla interesu swojej polityki, a raczej dla własnego bezpieczeństwa, zmuszony jest, stanowczo wystąpić przeciwko Portcie, i że chwyci się najbliższej okoliczności, ażeby się ogłosić zupełnie niezależnym. Konsulowie mieli być nie mniej zdziwieni tą nieoczekiwaną wiadomością i odpowiedzieli, że prosić będą od swych dworów dokładniejszych instrukcyj. Jednakże mieli oni uczynić natychmiast Vice-Królowi najmocniejsze przełożenia, względem nieuważnych zamiarów i skutków obecnego jego kroku, i użyli wszystkiego, co było można, ażeby go odwieść od tego. Jakoż przełożenia ich tak dalece osiągnęły skutek, że Mehmed-Ali kazał zwrócić do portu te okręty wojenne, którym już polecono było wypłynąć na morze. Przeciwny ten rozkaz tѣm bardziej był uderzającym, że wydany został w tej chwili, kiedy cała flotta Egipska gotowa była do odplynienia i już była na wyjściu z portu. (A.P.S.Z.)

Osoby mające przystęp do Vice-Króla zapewniają, że zmienił zamiar swojej podróży do Syrii. Teraz znowu biegają wieści, że Mehmed-Ali przepędzi kilka tygodni na wyspie Kandyi, z powodu, iż tamtejsze powietrze dobroczynny wpływ na jego wywiera zdrowie. Inni zaś mniemają, że podróż do Kandyi jest tylko czczym pozorem, pod którym pragnie ukryć powód wystania floty z portu Alexandryjskiego. Lubo Vice-Król powrócił do zdrowia, jednak znacznie z sił opadł, i niekiedy doznaje napadów słabości. (G.R.K.P.)

(Podano przez Dra Med. Czetyrkina).
(Dokończenie).

Teraz skreślimy pokrótce: w jakich mianowicie chorobach woda mineralna Buska szczególnie i rzeczywiście jest skuteczna. Uwagi nasze wspierają się na apozprzeżeniach lekarzy: PP. Doktora *Oczapawskiego, Berendsa, Telakowskiego i Frotowa.*

Nie podpada wątpliwości, że w tym kraju szkrofuły w obecnym czasie nadzwyczaj się zagaściły. Nie tu miejsce mówić o przyczynach tej choroby; śmiało atoli twierdzić możemy, że prawie czwarta część dzieci w Polsce, mniej więcej jest nią dotknięta. Wszelka przeto wiarogodna wiadomość o śródkach, skutecznie szkrofuły wyleczających, a w kraju rodzinnym znajdujących się, powinna być, jak się nam zdaje, pożądaną, szczególnie dla rodziców, chcących widzieć potomstwo swe zdrowe.

Wszyscy lekarze, wody Buskie znający, jedno-
zgodnie utrzymują, że żadne lekarstwo naszkrofuty nie
może się porównać z działaniem wody Buskiej. Na-
mienimy wszakże nawiasem, że szkrofuty, jako choro-
ba całego systemu limfatycznego, ma właściwe sobie
usposobienie, początek, wzrost, stopniowe szerzenie się
i zejście, że może, jak zwykle mówią, tać się i gnęździć
w organizmie, lub też wyłącznie dotykać jeden członek,
staw, organ; może wreszcie sprawiać rozmaitej posta-
ci stan chorobliwy. Ztąd wypada, że nie dość ogólne-
go nazwiska choroby: *szkrofuty*, iżby zaraz, bez nale-
żytego jej rozpoznania, uciekać się do użycia wód mi-
neralnych. Idzie tu bardziej o szkrofuty chroniczne, do
których liczą:

- 1) Stwardnienie i przeistoczenie gruczołów (*induratio et degeneratio glandularum*).
- 2) Rozdęcie kości ze zwrzodowaceniem (*Spina ventosa*).
- 3) Ropienie kości bez gorączki trwającej (*Caries ossium sine febre hectica*).
- 4) Zwzrodowacenie w nosie i płynienie z uszu (*Ozaena et otorrhea*).
- 5) Szkarofuliczne zapalenie oczu (*Ophthalmia scrophulosa*).
- 6) Długotrwałe wysypki i wrzody (*Impetigines et ulcera*).

Z liczby chorych szkrzofolicznych, co rok ze szpitalu wojkowego Warszawskiego do *Buska* wysyłanych na prośbę, pomimo tego, że w tym celu wybierani bywają zwykle najpocząwszy chorebą dotknięci i przez lat kilka ze szpitalu do szpitalu przechodzący, wszyscy prawie bez wyjątku wyzdrowiają.

Jak szkrifuły pomiędzy dziećmi, tak choroba kořtunowa pomiędzy dorořłymi, w Polsce i Litwie, dořęć często się przytrafia. Objawia się ona pod różnemi postaciami cierpień wewnętrznych i zewnętrznych, które w szczególności choroby zejřciu, czyli przesileniu, kończą się spłsnnieniem włosów. Choroby kořtunowe daleko są uporeczywsze i ostrzejsze od szkrifułicznych, i częřtokroć skutkiem przeciwnego, lub nieostróżnego leczenia, stają się niebezpiecznemi. Sądzimy przeto, że wiadomořć o skuteczności wód mineralnych Buskich działaniu, nie bez pożytku będzie dla kraju, w którym kořtun jest chorobą miejscową (endemiczną).

Dziesięcio-letnie doświadczenia i spostrzeżenia dowiodły, że cierpiący na kołtun, zwłaszcza ukryty, poddawszy się metodycznej kuracyi w Busku, w przeciągu 4 do 6 tygodni wyzdrowiali zupełnie, lub znaczną odnosili ulgę. Bardzo uderzające przykłady działania wód Buskich widział Dr. Oczapowski w ranach natury kołtunowej na goleniach, narostach kostnych, stwardnieniach gruczołów maziowych i piersiowych, skurczeniu ożlonków, garbach i artrytyzmie. Lecz w stanie kachetycznym (*cachexia plicosa*) wody Buskie widocznie szkodziły, dla tego może, że woda solno-siarczana rozrzedza krew, zkądną rozcieńczoną w kachexyi, co przyspiesza wybuchnięcie szkorbutu.

Wiadomo, że osoby, kołtunem dotknięte, mają ob.

мѣютъ обильную и вонючую испарину, что поддержаніе этого отдѣленія много облегчаетъ ихъ страданія, и потому весьма желательно было бы завести здѣсь Русскія бани, коихъ употребленіе купно съ минеральными водами, безъ сомнѣнія способствовало бы вѣрному и скорому исцѣленію.

Завалы брюшныя и Геморой.

Разсматривая образъ жизни, болѣе сидячей пищу мясную и пучающую, употребленіе горячительныхъ напитковъ, въ особенности пива, почти можно согласиться на то, что вышесказанные недуги суть свойственными жителямъ здѣшняго края. Что же чаще встрѣчается практикующему здѣсь врачу, если не обструкция воротной вены, геморой — отъ неправильнаго въ брюшной полости кровообращенія, и въ слѣдствіе всего этого обструкция печени, или селезенки? Въ леченіи этихъ болѣзней, Бусская вода, занимаетъ едва ли не первое мѣсто. Сколько страждущихъ совершенно выздоровѣли, искувъ безуспѣшно пользы у водъ заграничныхъ. Само собою разумѣется однакожъ, что безъ совѣта свѣдущаго врача, благоразумные люди не должны сами располагать леченіемъ. Завалы брюшныхъ внутренностей, какъ послѣдствія злокачественныхъ лихорадокъ, тоже скоро уступаютъ Бусскимъ водамъ. Почти всѣ больные, изъ Варшавскаго госпиталя ежегодно туда отправляемые, совершенно выздоравливали, исключая лишь такихъ, у коихъ образовалась уже водяная болѣзнь, или брюшныя органы пришли въ нагноеніе.

Ревматизмъ. Ломота.

Не станемъ много распространяться на счетъ хорошаго дѣйствія Бусскихъ водъ въ застарѣломъ ревматизмѣ и ломотѣ; слѣдующій фактъ, лучше всякихъ словъ въ этомъ убѣдитъ каждаго. Въ прошломъ году, привезено въ Бусскъ 5 человекъ съ сведеніемъ ногъ (*Contractura spuria*), кои прошли весь строй рецептурнаго леченія безъ всякой пользы. Едва каждый изъ нихъ принималъ 15 ваннъ, какъ бросивъ костыли, они могли уже прогуливаться свободно. Однакожъ Докторъ Очаповскій, изъ рукописи коего это заимствуемъ, удостовѣрился, что хотя больные артритическими ломотами, получали здѣсь облегченіе, но образовавшіеся съ давняго времени костные наросты ни мало не разрѣшались.

Накожныя сыпи.

Хроническія сыпи разнаго рода, какъ то: золотушныя, колтунныя, артритическія, парши, лишай, чесотка, печеночныя пятна и другія, которыхъ причины иногда постигнуть не возможно, излечиваются здѣсь весьма удачно. Множество подобныхъ больныхъ, нынѣ на прострѣствѣ цѣлаго Царства Польскаго находящихся, могутъ о томъ засвидѣтельствовать.

Меркуріальная болѣзнь.

Отъ небрежнаго пользованія чрезмѣрнымъ употребленіемъ ртути, образуется эта мучительная болѣзнь. По свойствамъ ли здѣшняго климата, или быть можетъ, отъ золотушнаго или колтуннаго расположенія въ тѣлѣ, опредѣлить трудно, только здѣсь она встрѣчается довольно часто. Такого рода больные обрѣтаютъ при Бусскомъ источникѣ вѣрную и скорую помощь. Пожалѣемъ мимоходомъ, что противуоснанительный способъ леченія сифилитическихъ болѣзней, принятый во всѣхъ просвѣщенныхъ государствахъ и въ нѣкоторыхъ Русскихъ госпиталяхъ, не введенъ доселѣ въ общее употребленіе. Тогда меркуріальная болѣзнь не имѣла бы мѣста.

Кромѣ сказанныхъ болѣзней, Бусскія воды употребляемы были съ пользою въ слѣдующихъ.

- 1) Зобъ (*Struma*).
- 2) Глисты (*Helminthiasis*).
- 3) Гипохондрія отъ ослабленія пищеварительныхъ органовъ (*Hypochondriasis ex inertia organorum digestiois*).
- 4) Частный мѣстный параличъ ревматическаго свойства (*Paralysis topica recens rheumatica indolis*).
- 5) Холодные опухоли составовъ.
- 6) Отвердѣніе клетчатой плевы (*Induratio textus cellulosi*).

Въ заключеніе скажемъ, въ какихъ болѣзняхъ не должно ожидать отъ Бусскихъ водъ никакой пользы.

- 1) Цынготная кахексія (*Cachexia scorbutica*).
- 2) Органическія болѣзни сердца и сосудовъ (*Morbi cordis et vasorum organici*).
- 3) Нервные болѣзни, отъ растройства нервовъ зависящія (*Morbi nervosi ex nervorum deviatione provenientes*).
- 4) Бѣлы отъ выпаденія матки (*Fluor albus ex uteri prolapsus*).
- 5) Субъекты расположенные къ кровохарканію, или къ удару.
- 6) Наконецъ всѣ больные, у коихъ какой либо внутренней органъ перешелъ уже въ нагноеніе.

ВИЛЬНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Юля 8 д. 1838 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. и Кав. Леззъ Боровскій

фіта и воніющая транспирація; же utrzymanie tego wyziewu wielką przynosi w ich cierpieniach ulgę, dla tego życzyć należy, aby w Busku zaprowadzono łaźnie parowe, których użycie pospół z wodami mineralnymi, przyczyniłoby się niezawodnie do pewnego i prędkiego leczenia.

Obstrukcyje brzuchowe i hemoroidy.

Zastanawiając się nad sposobem życia mieszkańców tego kraju, po większej części siedzącym, przyżywaniu pokarmów mięsnych i opychających, a trunków rozpalających, powszechnie piwa, można prawie z pewnością powiedzieć, że wszystkie wyżej wspomniane choroby, właściwemi są tymże. Bo i coż najczęściej natrafia tu lekarz praktykujący, jeżeli nie obstrukcyja żyły wrotnej, hemoroidy, z nieporządnego krwiokrążenia w części brzusznej, i w skutku tegoż obstrukcyja wątroby, lub śledziony? W leczeniu tych chorób, woda Buska ledwo nie pierwsze trzyma miejsce. Iluż to cierpiących zupełnie tu przyszło do zdrowia, po bezskuteczném ndawaniu się do wód zagranicznych! Samo przez się wszakże rozumie się, że bez porady doświadczonego lekarza, ludzie rozsądni nie powinni sami przedsiębrać swej kuracyi. Obstrukcyje trzewów brzuchowych, jako następstwa ograżeń przepuszczających, to jest co febrą zowieśmy właściwie, prędko także ustępują od wód Buskich. Wszyscy prawie chorzy, corocznie ze szpitala Warszawskiego tam posyłani, zupełnie wyzdrowiali, wyjąwszy tych, u których się już była rozwinęła puchlina wodna, lub trzewia przeszły w ropienie.

Reumatyzm Artrytyzm.

Nie będziemy się wiele rozszerzali nad skutecznością wód Buskich w zadawnionym reumatyzmie i artrytyzmie; następny przykład, lepiej o tém każdego, niż wszelkie rozumowania, przekona. W roku zeszłym, przywieziono do Buska 5-ciu chorych, na ściąganie nogi fałszywe (*contractura spuria*), którzy przeszli byli przez całe pasmo kuracyi receptowej, bez żadnego skutku. Za ledwo każdy z nich wziął 15 kąpieli, wnet porzucił kule i mógł się przechadzać swobodnie. Wszakże D. Oczapowski, z którego rękopismu wzięliśmy to postrzeżenie, przekonał się, że chociaż chorzy artrytyczni doświadczały tu ulgi, powstałe jednak oddawna narośle kostne, bynajmniej nie zniknęły.

Wysypki skórne.

Wysypki chroniczne różnego rodzaju, jako-to: szkrofuliczne, kołtanowe, artrytyczne, parchy, liszaje, świerzba, podlice i inne, których przyczyny niekiedy odgadnąć nie można, dają się tu leczyć bardzo dobrze. Mnóstwo podobnych chorych, po całym Królestwie Polskiem znajdujących się, może o tym zaświadczyć.

Choroba z nadużycia żywego srebra.

Przez nieostrózne leczenie lub przetadowanie merkuryuszem, powstaje ta dręcząca choroba. Czyli to działaniem tutejszego klimatu, czy też bydl może ze szkrofulicznego lub kołtanowego usposobienia w ciele osób leczonych, oznaczyć trudno; dość na tém, że ona tu dosyć często się przytrafia. Chorzy tego rodzaju doświadczały u wód Buskich pewnej i prękiej pomocy. Z łalem wspomniemy tu nawiasem, że przeciw zapalny sposób leczenia chorób syfilitycznych, we wszystkich oświeconych krajach i w niektórych szpitalach Rosyjskich przyjęty, dotychczas nie wszedł w powszechne użycie. Choroba ta wtedy nie miałaby miejsca.

Oprócz wyliczonych chorób, wody Buskie używane były korzysnie i w następujących:

- 1) Woli (*Struma*).
- 2) Glistach (*Helminthiasis*).
- 3) Hypochondryi z nieczynności organów trawienia (*Hypochondriasis ex inertia organorum digestionis*).
- 4) Paraliżu miejscowym, niezadawnionym, natury reumatycznej (*Paralysis topica recens rheumaticae indolis*).
- 5) Zimnych obrzęknięciach stawów.
- 6) Stwardnieniu tkanki komórkowej (*Induratio textus cellulosi*).

W końcu wymienimy, w jakich chorobach nie można się spodziewać z wód Buskich żadnego skutku.

- 1) W szkrobu (*Cachexia scorbutica*).
- 2) W chorobach organicznych serca i naczyń (*Morbi cordis et vasorum organici*).
- 3) W chorobach nerwowych ze zboczenia czynności nerwów (*Morbi nervosi ex nervorum deviatione provenientes*).
- 4) W białych upławach z opadnienia macioy (*Fluor albus ex uteri prolapsus*).
- 5) W usposobieniach do płucia krwią lub apoplexyi.
- 6) Nakoniec w chorobach, w których jakiekolwiek organ wewnętrzny przeszedł już w ropienie.